

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

**Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

1

ПОЛТАВА 2022

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції.
м. Полтава, 27 жовтня 2022 р. Полтава, 2022. 1496 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ВНУКОВА НАТАЛІЯ, д.е.н., професор, професор кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету, провідний науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрнУ, заслужений економіст України

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЄРШОВА НАТАЛІЯ - д.е.н, професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

МУРАВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

© Автори, 2022

© Кафедра обліку і оподаткування, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., д.е.н, професор,
професор кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління,
Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро

СОЦІАЛЬНІ ПІДВАЛИНИ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ПОЧАТКУ 20-Х РОКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВІД ПОДОЛАННЯ РЕЦЕСІЇ ДО ЗАНУРЕННЯ У СТАГНАЦІЮ

20-ті роки ХХІ століття розпочалися кризою, порівняти яку можна з її аналогом наприкінці 20-х років ХХ століття. Як колись завершення 20-х років минало в атмосфері наближення економічних потрясінь світового масштабу, так й початок сучасних нам 20-х виявився надзвичайно складним й важким як для глобальної економіки загалом, так і її невід’ємної складової - національної економіки України. І кінець 20-х ХХ ст., і кінець 10-х років ХХІ ст. відбувалось в умовах завершення чергового середньострокового циклу, потужна висхідна хвиля економічного зростання логічно трансформувалась на свою протилежність.

Світові ринки, експертне середовище з острахом чекали на фінал тривалого невпинного зростання світової економіки, криза мала торкнутись всієї глобальної економіки та її головного драйвера – національної економіки Сполучених Штатів [1, 2]. Світ застиг в очікуванні неминучої кризи, але зі сподіваннями на краще. На жаль, вони виявились марними.

301

Тривала політика щедрих вливань у стагнуючу економіку в рамках монетарної експансії стояла на перепоні розвитку природних економічних процесів, заважала радикальному розв’язанню зростаючих перекосів та диспропорцій у світовій та національних економік провідних країн, сприяючи продовженню млявій, але позитивній економічній динаміці, тим самим затримуючі настання точки економічного повороту.

Зрозуміло, що, незважаючи на усе багатство інструментарію, потенціал монетарної підтримки завмерлої економіки має свої обмеження, невпинна підпитка грошима мала решт-у-решт припинитись. Центральні банки у Північній Америці й в Європі будуть змушені поступово відмовитись від політики монетарної експансії. І тоді численні компанії «живі мерці», що досить добре себе почували у світі, насиченому дешевими грошима, нарешті припинять своє існування, сприяючи хвилі банкрутств, вивільнення робітників та соціальних негараздів. З огляду на забезпечення подальшого ефективного розвитку економіки, слід вітати такі перетворення, що покладуть край світу фантазмагорій, сприятимуть ліквідацію компаній та виробництв, що своєю технологічною архаїчністю, неінноваційністю та тривалою неперспективністю давно прирекли себе до зникнення. Їх природна ліквідація імпульсує й скорочення сектору псевдоінноваційного «венчурного» бізнесу, інвестиції в який були зумовлені, насамперед, надлишком вільних коштів в умовах від’ємних відсоткових ставок, і сподівання на окупність яких в оглядних горизонтах виглядали надто примарними.

Подібне послаблення структурних диспропорцій в національних економіках, що накопились за роки чергового «проспериті», мало забезпечити назріле оздоровлення, відкрити нові можливості для розробки стратегій економічного зростання у змінених координатах з новим, розширеним комплектом альтернатив. Водночас, зміни, надзвичайно привабливі для дійсних інноваторів, орієнтованого на «чудовний світ» прийдешнього підприємницького середовища, несуть у собі загрози для архаїчних традиціоналістів, що функціонують у координатах звичної «старої економіки», добре до них адаптувались і за тривалі роки економічного добробуту та фактично безкоштовних кредитів, атрофували свої здібності до жорсткої конкурентної боротьби в умовах браку грошових ресурсів.

На жаль, ці часи мали настати. Численні банкрутства, часом підприємствами, що функціонували в умовах мономіст, втрати робочих місць робітниками, здатність яких до флексибілізаційних стратегій на ринку праці викликає доречний сумнів, потужні соціальні потрясіння мали стати обов'язковими наслідками подібних трансформацій.

Гадаємо, що уряди провідних країн запропонували б комплекс заходів, що мав би пом'якшити наслідки повороту у монетарній політиці, сприяти збереженню соціального спокою, але такий комплекс був би здатний тільки дещо послабити, але не повністю нівелювати негативний бік припинення тривалої щедрої грошової експансії.

Проте світ зустрівся з черговим «чорним лебедем». Пандемія COVID-19, яка поширилась більшістю країн світу з 2020 р., та пов'язані з неї додаткові виклики стали на перешкоді руху саме за цим сценарієм економічного розвитку.

Величезні людські втрати, порушення сталих логістичних ланцюжків, вимушений рух до ізоляції та автаркізації виробництва визначили неможливість відмови центральних банків від звичної політики на грошовому ринку. Потужний удар по глобальній та національним економікам детермінував необхідність подальшої підтримки нежиттєздатних виробництв монетарними ін'єкціями.

Брак робочої сили в умовах призупинення міграційних потоків, небачені перебої із постачанням комплектуючих для підприємств, глибоко інтегрованих в глобальну економіку, стрімкі зсуви у структурі споживчих переваг, кардинальне зростання попиту на одні групи товарів та послуг на тлі катастрофічного падіння на інші обумовили утворення таких диспропорцій у вимірах контуру «виробництво-розподіл-обмін-споживання», що додаткове державне втручання у відносно сталому секторі явно було недоречним.

Тож, зростає важливість ролі фіскальної політики як макроекономічного інструментарію подолання негативних наслідків рецесії та стагнації, що вже спостерігається на обрії світової економіки. Порівняно обмежене застосування її інструментарію в попередні роки має змінитись на користь активізації усього її потенціалу.

Особливості функціонування глобальної економіки та національних економік провідних країн світу в умовах ковідних викликів вже

продемонстрували широкий спектр можливостей, які здатний запропонувати інструментарій фінансової політики – від підтримки окремих ключових за обставин пандемії галузей та виробництв, забезпечення виживання постраждалих секторів та допомоги соціально незабезпеченим верствам населення до створення передумов швидкого виходу з кризи та поживлення соціально-економічного життя. Втім диспропорції та дисбаланси, що утворились та накопичились за допандемічні роки, залишаються в своїй більшості актуальними й досі та отримують більш явне та рельєфне вираження в умовах поступового згортання традиційних монетарних заходів під час послаблення тиску на соціально-економічне життя COVID-19.

У певній мірі ці процеси починають спостерігатись вже зараз, коли центральні банки США, Великої Британії, Швейцарії для приборкання двопорядкових показників інфляції змушені вдаватись до підвищення облікових ставок, ініціювати перехід до політики різких монетарних рестрикцій. Вимушені дії ще у більшому ступені актуалізують потребу в ширшому застосуванні інструментарію фінансової політики як інструментарію макроекономічного регулювання відновлення національних економік, їх стратегічного розвитку. Найближчі роки постковідного соціально-економічного розвитку, відбудови глобальної та національних економік-лідерів будуть демонструвати першочергову важливість фінансової політики як ключового макроекономічного інструменту відновлення.

Список використаних джерел:

1. World Bank national accounts data, and OECD National Accounts data files. World Bank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD?locations=US>
2. Bureau of Economic Analysis. U.S. Department of Commerce. URL: <https://www.bea.gov/data/gdp/gross-domestic-product>

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ	
Андрієнко В.О., Науковий керівник – Пархаєва Н. В. РИНОК ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ	7
Андросова Т.В., Макарова А.М. ЦИФРОВІ ТРЕНДИ БІЗНЕСУ ЯК ФАКТОР ДОДАТКОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ В УКРАЇНІ	9
Афенді А.І., Науковий керівник – Пашкуда Т.В. РИНОК МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	12
Бачинський Д. В., Науковий керівник – Піхняк Т. А. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	15
Бачинський Д. В., Науковий керівник – Ткачук Н. М. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	18
Беркало М. В., Науковий керівник - Дорогань-Писаренко Л. О. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ	20
Боднар І.О., Науковий керівник – Мустеца І.В. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ АУДИТОРСЬКОГО КОНСАЛТИНГУ НА УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	25
Божко К. В., Науковий керівник - Писаренко С.В. ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В ПІДПРИЄМСТВІ	28
Navrylenko Ya., Supervisor – Zaika S. FEATURES OF THE APPLICATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	31
Гаврилюк Т.М., Науковий керівник – Кубецька О.М. МЕТОДИ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	34
Галянт Д.М., Науковий керівник – Арзянцева Д. А. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	37
Галянт А. М., Науковий керівник – Піхняк Т. А. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВ ТА ФАКТОРИ, ЩО ЇХ ВИЗНАЧАЮТЬ	40
Галянт Д.М., Науковий керівник – Піхняк Т. А. РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	45
Гончар Є.А., Науковий керівник – Волошина-Сідей В.В. ХАРАКТЕРИСТИКА БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА МІКРОРІВНІ	46
Гриценко Н.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ	49
Гузе С.К., Науковий керівник – Новік І.О. МІСЦЕ POWER ВІ У ПІДВИЩЕННІ ПРОДУКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ	51
Гулик Т.В., Задорожня В.В. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА	54
Гулик Т.В., Сичук В.М. УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ (ASC)	56

Цибух В. Т., Науковий керівник – Пиріг С.О. SWOT-АНАЛІЗ: МЕТОД СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ТА ДІАГНОСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	268
Чіп Л.О. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	270
Шевченко В. М., Науковий керівник – Бражник Л. В. ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА	273
Шевченко С.Г. 5PL ЛОГІСТИКА. ЗАКОНОМІРНІСТЬ ЧИ СТИБОК У МАЙБУТНЄ?	276
Шимко О.В., Науковий керівник – Захаркевич Н.П. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	280
Шмиголь Д.Р., Науковий керівник – Остапенко Т.М. НАПРЯМИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	283
Шмиголь К.Р., Науковий керівник – Остапенко Т.М. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ, КОНЦЕПЦІЯ ЙОГО ФОРМУВАННЯ ТА ВИДИ	285
Яковенко Р. Л., Науковий керівник – Сіренко О. В. АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ЯК СКЛАДОВА ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	287
Якубов О.Г., Науковий керівник – Коваль М.І. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	290
РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.	
Анацька І.Ю., Науковий керівник – Парасій-Вергуненко І.М. ВАЖЛИВІСТЬ ІНВЕСТИВАННЯ В ДОРОГОЦІННІ МЕТАЛИ ДЛЯ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ УСКЛАДНЕНЬ	292
Андрос С.В. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРАЦІЇ У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	295
Беженар І.М. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗБУТУ ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ СІМЕЙНИХ ФЕРМ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	298
Білоцерківець В.В. СОЦІАЛЬНІ ПІДВАЛИНИ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ПОЧАТКУ 20-Х РОКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВІД ПОДОЛАННЯ РЕЦЕСІЇ ДО ЗАНУРЕННЯ У СТАГНАЦІЮ	301
Будякова О. БІОЕКОНОМІКА: СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ	304
Buts I., Buts V. MODERN APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF THE LAND MARKET DURING MARITAL STATE IN UKRAINE	307
Вайда Т.С. ДІЯЛЬНІСТЬ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	310
Герасимчук В.Г. ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ВИРОБНИЦТВА ЯК ОСНОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	313

Наукове видання

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

27 жовтня 2022 р.

м. Полтава

1496

Відповідальна за випуск, головний редактор: Лега О. В., к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування

Комп'ютерна верстка: Лега О. В., к.е.н., доцент, професор кафедри
обліку і оподаткування

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за
підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних,
галузевої термінології, інших відомостей.

Україна понад усе